

PATVIRTINTA

Kauno r. Ežerėlio pagrindinės mokyklos

Direktoriaus 2016 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. V-90

KAUNO R. EŽERĖLIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS

I-IV KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO APRAŠAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą vadovaujamosi dokumentais:
  - 1.1. Pradinio ir pagrindinio ugdymo Bendrosiomis programomis, patvirtintomis LR švietimo ir mokslo ministro 2008-08-26 įsakymu Nr. ĮSAK-2433,
  - 1.2. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu LR švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 įsakymu Nr. V-1309;
  - 1.3. Pradinio ugdymo samprata, patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro 2003-02-03 įsakymu Nr. ĮSAK-113 ;
  - 1.4. 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo planu, patvirtintu LR švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-459.
2. Ugdymo(si) pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas idiografiniu principu.
3. Vertinant derinami formalusis (kriterinis nepažyminis) ir neformalusis (stebėjimai, pokalbiai, aptarimai) vertinimas.
4. Mokinių pažanga ir pasiekimai įvertinami pagal kriterijus (požymius), nurodytus koncentro ir kiekvieno pradinio ugdymo dalyko Bendrosiose programose .

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TIKSLAI

5. Nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos, pateikti mokiniui, jo tėvams, mokyklai informaciją apie mokinio mokymosi patirtį;
6. Palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;
7. Apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant pusmetį, mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ugdymo programą rezultatus;
8. Vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

VERTINIMO UŽDAVINIAI

9. Padėti mokiniui sąmoningai mokytis, pažinti save, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį;

10. Padėti mokytojui išvelgti mokinio ugdymo(si) galimybes, nustatyti spragas ir galimybes, individualizuoti ir diferencijuoti darbą, parinkti ugdymo turinį, metodus, suteikti mokinių poreikius tenkinančią pagalbą;
11. Suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie mokinio pažangą ir pasiekimus, stiprinti ryšius tarp šeimos ir mokyklos;
12. Padėti mokytojui, mokyklai nustatyti savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą.

VERTINIMO PRINCIPAI

13. Aiškumas, skaidrumas. Visi vertinimo proceso dalyviai (mokiniai, mokytojai, tėvai) žino vertinimo kriterijus, būdus.
14. Pozityvumas, konstruktyvumas, objektyvumas. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: žinios, supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, vertybinės nuostatos, nurodomos spragos, padedama jas taisyti.
15. Veiksmingumas. Naudojamosi ivairiais vertinimo informacijos šaltiniais, taikomos šiuolaikinės vertinimo metodikos.
16. Vertinant vadovaujamosi 1. punkte nurodytais dokumentais.

FORMALIOJO VERTINIMO TIPŲ TAIKYMAS

17. Formuojamasis vertinimas:
  - 17.1. Formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, išitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.
  - 17.2. Ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.
  - 17.3. Padeda mokytojui ir mokiniui numatyti mokymosi kryptį, veiksmus, gauti grįžtamąją informaciją, stiprinti motyvaciją, patvirtinti daromą pažangą.

17.4. Mokinio veikla vertinama komentaru žodžiu, papildant ar pataisant atsakymus, atliktus darbus. Apie 80 % formuojamojo vertinimo pateikiama žodžiu, apie 20% - raštu. Komentarai įrašomi į elektroninį dienyną, nurodomos sėkmės ir nesėkmės, geresnio rezultato siekimo galimybės.

18. Diagnostinis vertinimas: aiškiai ir suprantamai parodo mokiniams ir mokytojui, ar pasiekti mokymo ir mokymosi uždaviniai, laukiami rezultatai; moko mokinius palyginti tai, ko jie išmoko su tuo, ko buvo siekiama išmokti; moko taisyti spragas, nesėkmes, užpildyti mokymosi spragas; remiasi kasdieniu mokinių ir jų veiklos stebėjimu, namų darbų, savarankiškų, kontrolinių darbų, standartizuotų testų rezultatais; formalizuojamas įrašu elektroniniame dienyne ar atlikto savarankiško, kūrybinio, kontrolinio darbo įvertinimu mokinio darbe.

19. Kriterinis vertinimas: apibendrinamasis-kriterinis vertinimas taikomas baigus temą, skyrių, pusmetį, mokslo metus. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus atsiskaitomuoju periodu. Mokiniai jo metu žino vertinimo kriterijus. Formalizuojamas įrašu elektroniniame dienyne ar atlikto savarankiško darbo, kūrybinio, kontrolinio, testo įvertinimu mokinio darbe.

20. Apibendrinamasis vertinimas. Apibendrinamojo vertinimo pagrindas – kiekvieno mokomojo dalyko mokinių pasiekimų lygio (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, nepasiekta patenkinamas mokymosi lygis (nepatenkinamas) nurodymas pagal pasiekimų požymius, aprašytus Bendrojoje pradinio ugdymo programoje.

VERTINIMO FIKSAVIMAS

21. Mokinių pasiekimai fiksuojami: Elektroniniame dienyne; Elektroniniame dienyne, nurodant pasiekimų lygmenis pusmečių pabaigoje ir mokslo metų pabaigoje; Mokytojo pasirinkimu gali būti kaupiama įvairi informacija apie mokinio mokymosi raidą, pasiekimus, pažangą, kaupiami standartizuoti įvairių mokomųjų dalykų testai, kūrybiniai darbai; Baigiančių pradinio ugdymo programą ar išvykstančių iš mokyklos mokinių pasiekimai įvertinami socialinės brandos, ugdymo ir ugdymosi aprašu pagal Bendrųjų ugdymo programų reikalavimus (*Priedas Nr.1*); 2 ir 4 klasės mokinių Standartizuotų testų užduotys ir rezultatai aptariami PU mokytojų metodinės grupės posėdyje.

22. Trečių, ketvirtų klasių mokinių mokymosi asmeninė pažanga fiksuojama „Asmeninės pažangos fiksavimo lapuose” pusmečių pabaigoje ir mokslo metų pabaigoje, aptariama individualaus pokalbio metu su klasės vadovu, tėvais, mokiniu;

23. Dorinio ugdymo (tikybos, etikos) pasiekimai pusmečių ir metų pabaigoje įvertinami „padarė pažangą“ (pp) arba „nepadarė pažangos“ (np).

24. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p.p.“, arba „n.p.“
25. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.
26. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p.p.“, arba „n.p.“
27. Mokinių, ugdomų pagal individualizuotas programas, pusmečių ir metiniai pasiekimų įvertinimai turėtų būti patenkinami.

VERTINIMO METODIKA

28. Vertinami bendrieji, dalykiniai gebėjimai, vertybinės nuostatos.
29. Vertinant derinami formuojamasis ir diagnostinis vertinimas. Kompetencijos, ypač nuostatų dėmuo, vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose, galimai renkant ir kaupiant kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbai, įvertinimai, įsivertinimai, komentarai, refleksijos) Mokykloje veikia individualios pažangos stebėsenos sistema. Kaupiami mokinio asmeninės pažangos įsivertinimo aplankai.
30. Bendriesiems gebėjimams įvertinti naudojamas vertinimas visame ugdymo procese, taikomos neformaliojo vertinimo (stebėjimų, pokalbių, aptarimų, klausymynų ir kt.) formos.
31. Vertybinių nuostatų įvertinimui taikomas vertinimas visame ugdymo(si) procese, taikomos neformaliojo vertinimo formos.
32. Dalykiniais gebėjimams įvertinti naudojami mokinių savarankiški, kontroliniai, kūrybiniai darbai, testai. Šie darbai recenzuojami mokinių raštu darbuose, testuose, pratybų sąsiuvinuose. Mokytojas dalykinių gebėjimų vertinimą fiksuoja pasirinkta forma: (mini recenzija, komentaras). Mokiniai įsivertinimą fiksuoja pasirinkta forma (simboliu, žodžiu, įrašu).
33. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:
- 33.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai ištrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;

33.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;

33.3. aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeliant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

34. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo. Diagnostinių testų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir patikrinimų vertinimo kriterijai apibrėžiami iš anksto, kad mokiniai su mokytojais juos galėtų aptarti ir išsiaiškinti.

35. Testai vertinami lygiais pagal PU mokytojų metodinėje grupėje patvirtintą lygių procentų lentelę.

Procentai	Pasiekimai
Surinko 90-100 %	Aukštesnysis lygis
Surinko 50-89 %	Pagrindinis lygis
Surinko 30-49 %	Patenkinamas lygis
Surinko 0-29 %	Nepatenkinamas lygis

INFORMAVIMAS APIE MOKINIŲ PAŽANGĄ IR PASIEKIMUS

36. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

37. Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti, atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius testus, panaudojami, informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) ir visuomenę apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus, rengiant formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, kuriant mokymo(si) medžiagą, aprūpinant mokyklas priemonėmis, rengiant mokytojus ar tobulinant jų kvalifikaciją.

38. Pradinio ugdymo programoje pirmoje klasėje mokantis mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

39. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.
40. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydami išivertinti ir savo pasiekimus. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.
41. Mokiniai, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.
42. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne. Neturintys galimybių naudotis internetu tėvai (globėjai) raštu periodo pažangumo lentelėmis informuojami apie vaiko mokymąsi kartą per mėnesį. Kiekvienų mokslo metų pradžioje tikslinama tėvų galimybė susipažinti internetu su vaiko pasiekimais;
43. Pusmečių pabaigoje mokinių tėvai (globėjai) raštu informuojami apie vaiko mokymąsi mokinio periodo pažangumo lentelėmis.
44. Recenzuojant mokinių darbus;
45. Individualių susitikimų su mokinių tėvais (gobėjais) metu;
46. Organizuojant atvirų durų dienas.